

7 ทักษะจำเป็นของ การเป็นพลเมืองดิจิทัล

| นายเฉลิมชัย สุขสมบูรณ์
| วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง



คู่มือภาพฉบับสมบูรณ์

โลกเปลี่ยนผ่าน: ก้าวกระโดดสู่อนาคต



วิถีชีวิตใหม่ (New Normal)

- การเรียนและการทำงาน (WFH)
ถูกผลักดันให้เปลี่ยนรูปแบบการ



เร่งความเร็ว 5-10 ปี (5-10 Year Acceleration)

- ธุรกิจการเงิน, QR Code, และ
คริปโทเคอร์เรนซี (Cryptocurrency)
กลายเป็นเรื่องพื้นฐานในชีวิตประจำวัน





ทักษะที่ 1: พื้นฐานด้านเทคโนโลยี

Tooltip 1

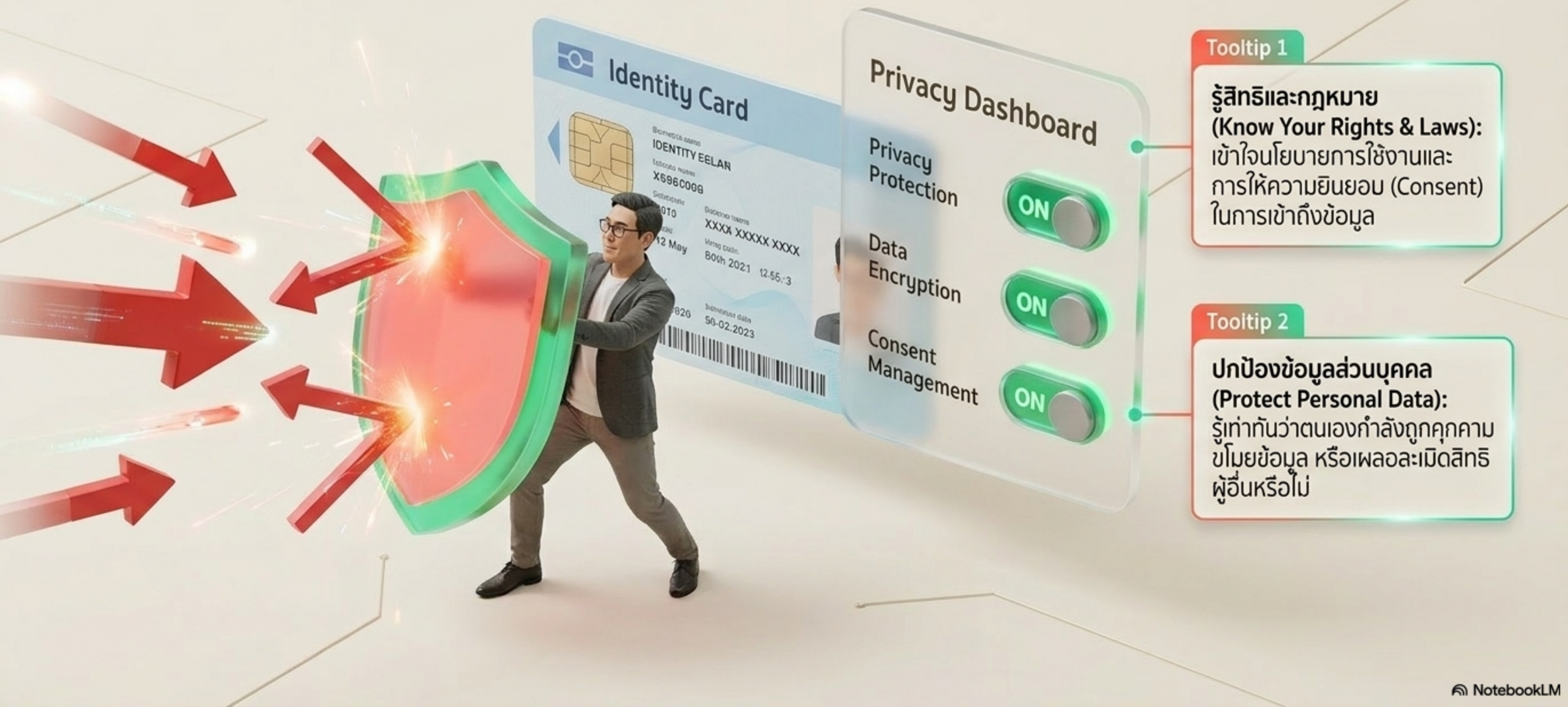
พึ่งพาตนเอง (Self-Reliance):
เข้าใจการทำงานของ Web Browser
และการติดตั้งซอฟต์แวร์เบื้องต้น

Tooltip 2

จัดการฮาร์ดแวร์ (Hardware Management):
สามารถตั้งค่าระบบเครือข่าย
อินเทอร์เน็ตและตั้งค่าเครื่องพิมพ์
ได้เองเมื่อต้อง Work from Home
โดยไม่ต้องรอ IT Support



ทักษะที่ 2: การเป็นพลเมืองดิจิทัล



Tooltip 1

รู้สิทธิและกฎหมาย (Know Your Rights & Laws):
เข้าใจนโยบายการใช้งานและการให้ความยินยอม (Consent) ในการเข้าถึงข้อมูล

Tooltip 2

ปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล (Protect Personal Data):
รู้เท่าทันว่าตนเองกำลังถูกคุกคาม ขโมยข้อมูล หรือเผยแพร่เมิดสิทธิผู้อื่นหรือไม่

ทักษะที่ 3: การจัดการสารสนเทศ

Tooltip 1

**ค้นหาอย่างมีประสิทธิภาพ
(Efficient Search):**
ดึงคำตอบจากไฟล์และเว็บเพจ
มหาศาลได้อย่างแม่นยำ

Tooltip 2

**เข้าใจลิขสิทธิ์
(Understand Copyrights):**
แยกแยะและใช้งานข้อมูลประเภท
Public Domain และ Creative
Commons ได้อย่างถูกต้อง
โดยไม่ละเมิดผลงานผู้อื่น



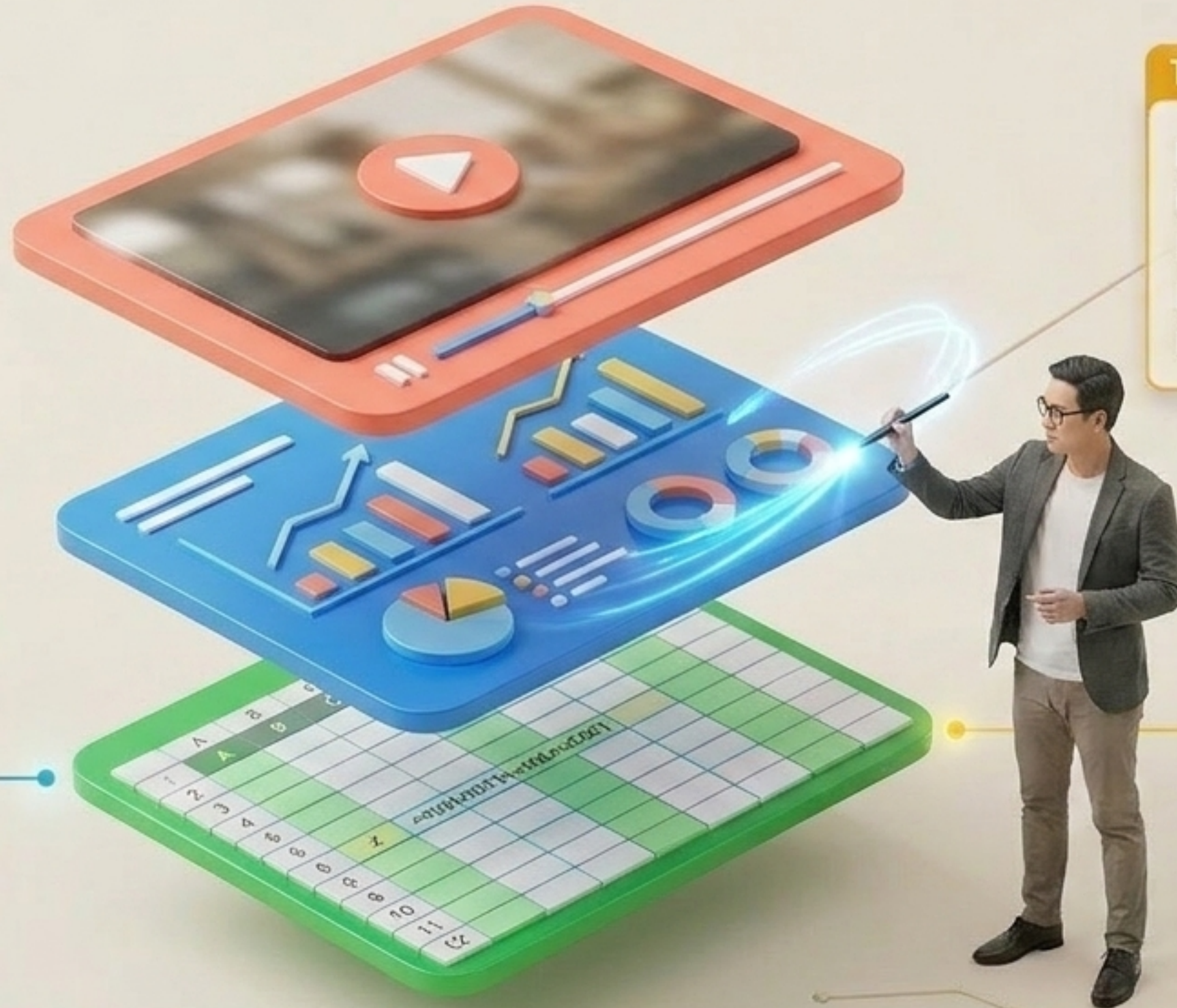
ทักษะที่ 4: การสร้างสรรค์เนื้อหา

Tooltip 1

รอบรู้ทุกแพลตฟอร์ม (Multi-format Mastery):
จัดระเบียบและสร้างสรรค์งานนำเสนอ, สไลด์โชว์, ภาพนิ่ง และสื่อเคลื่อนไหว

Tooltip 2

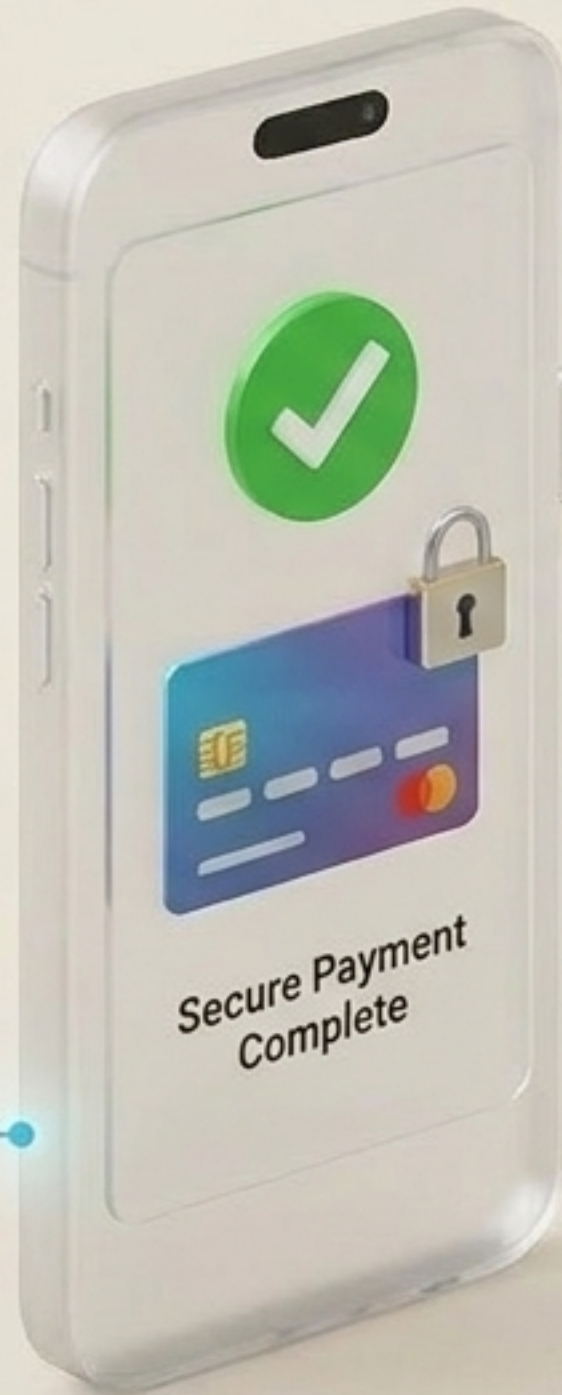
เคารพทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property):
เข้าใจโครงสร้างสื่อดิจิทัล และนำมาประยุกต์ใช้เพื่อประหยัดเวลาอย่างถูกต้อง



ทักษะที่ 5: การสื่อสารและมารยาท

Tooltip 1

พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce):
รู้วิธีชำระเงินออนไลน์อย่างปลอดภัยและป้องกันการถูกฉ้อโกง



Tooltip 2

บริบทของการสื่อสาร (Context & Tone):
เลือกแพลตฟอร์มให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย และเข้าใจความละเอียดอ่อนของการตีความข้อความ (ดังภาพตัวอย่าง)

ทักษะที่ 6: การทำงานร่วมกัน

Tooltip 1

Cloud & Sharing
ระบบคลาวด์และการแชร์ไฟล์:
ทำงานร่วมกันโดยไฟล์
ไม่ทับซ้อน ติดตามการแก้ไข
ข้อมูลล่าสุดได้

Tooltip 2

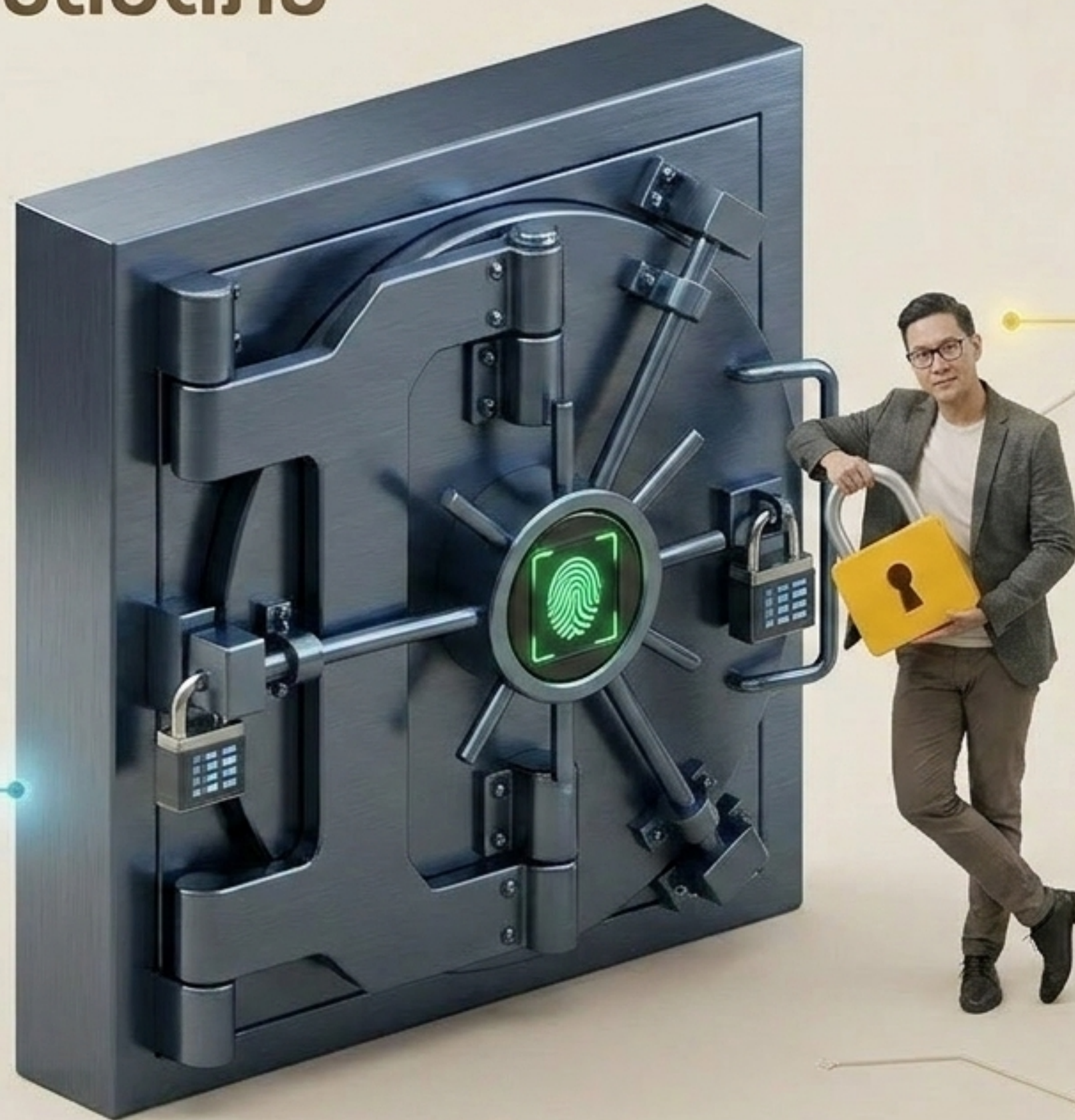
Online Meeting Etiquette
มารยาทการประชุมออนไลน์:
เป็นผู้ฟังที่ดี, ปิดไมค์เมื่อไม่ได้พูด,
ไม่พูดแทรก, และเตรียมระบบ
ของตัวเองให้พร้อมก่อนนำเสนอ



ทักษะที่ 7: ความปลอดภัย

Tooltip 1

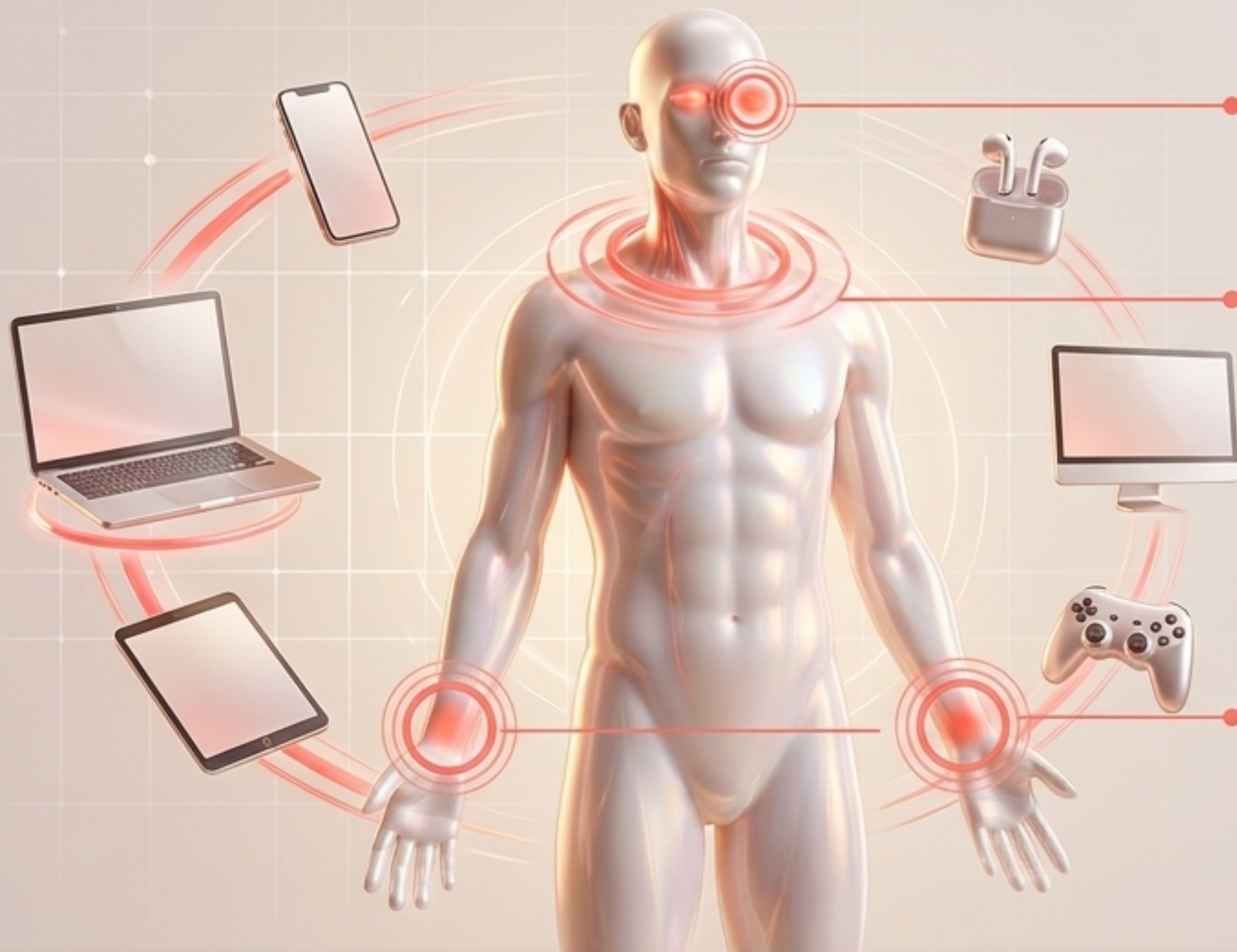
เกราะป้องกันข้อมูล (Data Shield):
ตั้งรหัสผ่านที่รัดกุมและ
ป้องกันไวรัสหรือผู้บุกรุก



Tooltip 2

ปกป้องจิตใจ (Mental Security):
รู้เท่าทันผลกระทบจากสื่อเชิงลบ
ป้องกันตนเองจากการถูกรังแก
(Cyberbullying) หรือถูกคุกคาม
บนโลกออนไลน์

ระวังภัยแฝง: สุขภาพกับอุปกรณ์ดิจิทัล



ดวงตา (Eyes):

ภาวะตาล้าจากการเพ่งหน้าจอนาน

คอและบ่า (Neck & Shoulders):

ออฟฟิศซินโดรมจากการก้มหน้า

ข้อมือ (Wrists):

ความเสี่ยงจากการพิมพ์และ
การจับเมาส์/สมาร์ทโฟนผิดท่า



ต้องรู้เท่าทันผลกระทบระยะสั้นและระยะยาวของการใช้อุปกรณ์ทั้ง 6 ชนิด

ตัวกรองสื่อออนไลน์: ความจริง vs ข้อเท็จจริง

ความจริง

เป็นเรื่องของความเชื่อ, มุมมอง,
หรืออารมณ์ความรู้สึกส่วนบุคคล
(เช่น การตีความ
เหตุการณ์ประวัติศาสตร์)

ข้อเท็จจริง

เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์,
มีหลักฐานอ้างอิง,
และสามารถพิสูจน์ได้ทาง
วิทยาศาสตร์หรือสถิติ



ถอดรหัสอารมณ์ในสื่อ



สื่อไร้คำพูด (Wordless Media):
ภาพถ่าย องค์กรประกอบ และสี สามารถถูก
ออกแบบมาเพื่อกระตุ้นความรู้สึกโดย
เฉพาะ (ความรัก, ความเหงา, ความสิ้นหวัง,
ความเกลียด, ความโกรธ, ความกลัว)

**การรู้เท่าทัน (Mindful
Consumption):** พลเมือง
ดิจิทัลต้องแยกแยะได้ว่า สื่อกำลัง
พยายามโน้มน้าวหรือสร้าง
ผลกระทบต่อการรับรู้ของเราอย่างไร

ปรากฏการณ์ห้องเสียงสะท้อน (The Filter Bubble & Algorithms)

พฤติกรรมคลิก (Your Clicks):
กีฬา, ศิลปะ, เครื่องสำอาง, เกม, บันเทิง



ระบบอัตโนมัติ (Automated Systems)
จะวิเคราะห์ความสนใจและป้อนเฉพาะเนื้อหาที่คุณชอบ
ทำให้เกิดการติดรอบข้อมูล (Echo Chamber) ที่แคบลง



ก้าวสู่การเป็นพลเมืองดิจิทัลอย่างสมบูรณ์

รู้เท่าทันสื่อ, ปกป้องตนเอง, เคารพผู้อื่น,
และใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างสรรค์โอกาสใหม่ๆ



ร่วมสร้างสังคมดิจิทัลคุณภาพ
โดย วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง